

Talousarvioraami vuodelle 2025

Kunnanhallitus 02.09.2024 § 143
319/02.02.00/2024

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi,
hallintojohtaja Ulla Nikulainen

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvion rakenteesta on säädetty, että talousarvion tulee sisältää käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat.

Lapinlahden kunnan tilinpäätökset olivat alijäämäisiä vuosina 2021 sekä 2022 mutta ylijäämäinen vuonna 2023. Vuoden 2023 ylijäämäisen tilinpäätöksen ansiosta kunnan taseessa on kumulatiivista ylijäämää noin 0,5 miljoonaa euroa.

Lapinlahden kunnanhallitus päätti aloittaa talouden tasapainotustyön 18.9.2023 § 192, jonka seurauksena mm. tuloveroprosenttia korotettiin 0,79 prosentilla 9,40 %:iin vuodelle 2024. Myös kiinteistöveroprosentteja korotettiin osin vastaamaan Pohjois-Savon keksimääräisiä verotusprosentteja.

Lapinlahden kunnan talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025 valmistellaan käsittelyssä olevan talouden tasapainottamissuunnitelman 2024–2026 mukaisesti. Toimintatuotot sisältävät mm. sote-kiinteistöistä saatavat vuokratulot ja niiden korotukset. Toimintakuluissa on huomioitu palkankorotukset henkilöstökuluissa 3,5 %, sekä muut pienemmät tiedossa olevat kustannusten muutokset. Palkkakustannusten nousu sekä palveluissa ja materiaaleissa koettu inflaatio on nostanut toimintamenoja. Valtionosuudet on ennakoitu Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan. Valtionosuuksia päivitetään syksyn mittaan ja lopulliset päätökset vuoden 2025 valtionosuuksista saadaan vasta vuodenvaihteessa, mutta valtionosuuksien kehitys on ollut negatiivinen. Käsittelyssä olevan tasapainottamissuunnitelman mukaan verotuloihin ei esitettäisi korotuksia vuodelle 2025.

Vuoden 2025 raami on lähes 700 000 euroa alijäämäinen. Vaikka talousarvioraami on alijäämäinen, on taloussuunnitelma 2025–2027 kokonaisuudessaan tasapainossa ja ylijäämäinen, koska vuodet 2026 ja 2027 ovat ylijäämäisiä.

Osana kunnan toimintatapojen muutosta tasapainottamissuunnitelmassa esitetään mm. sivistysosaston jakamista kahteen tulosalueeseen, sivistyspalveluihin ja hyvinvointipalveluihin. Samassa yhteydessä myös muita toimintoja siirrytään tulosalueelta toiselle. Perustellusta syystä, esimerkiksi jos joku toiminto yhä siirrytään tulosalueelta toiselle, siirtyy myös toiminnon määräraha toiselle tulosalueelle kokonaisuudessaan sisällä.

Talousarvioraami 2025

Tulosalue	Tp 2023	RAAMI 2024	TA 2024	TP ENN 24	RAAMI 2025	Muutos raami 25/TA 24
Hallinto	-4 049 590	-4 100 000	-4 004 099	-3 700 000	-4 618 000	-613 901
Hyvinvointi			-1 112 645	-1 150 000	-1 285 000	-172 355
Sivistys	-15 949 483	-15 700 000	-15 562 648	-15 249 000	-15 731 000	-168 352
Tekninen	-2 041 593	-1 875 000	-1 857 608	-1 509 000	-1 806 000	51 608
Yhteensä	-22 040 666	-21 675 000	-22 537 000	-21 608 000	-23 440 000	-903 000

Tuloslaskelma	TP2023	TA 2024	TPE2024	Raami TA2025
Toimintatuotot	6 578 849	5 827 000	6 160 000	6 200 000
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0
Toimintakulut	-28 402 121	-28 364 000	-27 768 269	-29 640 000
Toimintakate	-21 823 272	-22 537 000	-21 608 269	-23 440 000
Verotulot	18 047 331	18 959 000	18 759 000	19 856 000
kunnallisverot	14 000 091	14 641 000	14 441 000	15 486 000
yhteisöverot	1 738 185	1 491 000	1 491 000	1 533 000
kiinteistöverot	2 309 055	2 827 000	2 827 000	2 837 000
Valtionosuudet	7 863 093	5 153 000	4 917 943	5 576 774
Rahoitustulot ja -menot	467 777	725 000	725 000	838 000
Satunnaiset erät	0	0	0	0
Vuosikate	4 554 929	2 300 000	2 793 674	2 830 774
Poistot	-3 382 677	-3 622 000	-3 470 000	-3 530 000
Poistoeron muutos		0	0	
Tilikauden yli/alijäämä	1 172 252	-1 322 000	-676 326	-699 226

Toimenpide	Vastuutaho	Määräaika
Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026–2027 raamit ja laadintaohjeet	KH	KH kokous 2.9.
Talousarvion 2025 investointiraami	KH	KH kokous 2.9.
Viranhaltijan TA-ehdotukset, tekstit, tavoitteet ja investointiesitykset valmiit	jory	joryn kokous 7.10.
TA2024 käsittely lautakunnissa ja tytäryhtiöissä	ltk:t ja tytäryhtiöt	ltk:ien kokoukset, tytäryhtiöiden hallitukset 9.11. mennessä
Kunnanhallituksen ja luottamushenkilöiden talousarvioseminaari	poliittinen ohjaus	talousseminaari 25.11.
TA2025 käsittely kunnanhallituksessa	KH	KH kokous 9.12.
TA2025 käsittely valtuustossa	Valt	Valt kokous 16.12.
Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	KH	31.1.2025 mennessä
Talousarvion käyttösuunnitelmat	ltk:t ja KH	29.2.2025 mennessä

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa oheisen talouden tasapainottamissuunnitelman mukaisen raamin ja aikataulun lautakunnille vuoden 2025 talousarvion valmistelun pohjaksi.
Päätös	Kunnanhallitus päätti antaa oheisen talouden tasapainottamissuunnitelman mukaisen raamin ja aikataulun lautakunnille vuoden 2025 talousarvion valmistelun pohjaksi.